

Poradnik antykorupcyjny dla pacjentów

**Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Bydgoszczy**

ul. Ks. Markwarta 4-6, 85-015 Bydgoszcz

tel. centrala 52 / 58-26-200, sekretariat 52 / 58-26-205, fax: 52 / 58-26-209

e-mail: sekretariat@szpitalmsw.bydgoszcz.pl

edycja 2
z dn. 3 sierpnia 2023 r.

GDZIE SZUKAĆ POMOCNYCH INFORMACJI?

Poszukując pomocnych informacji, jak się zachować w przypadku zetknięcia się z przypadkami korupcji w ochronie zdrowia, pacjenci mogą kierować swoje zapytania do różnych instytucji działających na terytorium całego kraju:

1. Biuro Rzecznika Praw Pacjenta:

- ogólnopolska bezpłatna infolinia Rzecznika Praw Pacjenta tel. 800 190 590;
- e-mail: kancelaria@rpp.gov.pl

2. Ministerstwo Zdrowia - ul. Miodowa 15, 00-952 Warszawa

- infolinia dla obywatela tel.: 222 500 146
- strona internetowa: www.mz.gov.pl
- e-mail: antykorupcja@mz.gov.pl

2. Wydział do Walki z Korupcją

KWP w Bydgoszczy ul. Powstańców Wielkopolskich 7, 85-090 Bydgoszcz

- tel. 47 751 13 00,
- strona internetowa: kujawsko-pomorska.policja.gov.pl
- e-mail: wdwk@bg.policja.gov.pl

3. Centralne Biuro Antykorupcyjne

Zgłoś korupcję - tel. 800 808 808

strona internetowa: www.cba.gov.pl

e-mail: sygnal@cba.gov.pl

Szanowni Państwo,

Problem korupcji w ochronie zdrowia jest zjawiskiem dotkliwie odczuwanym zarówno przez Pacjentów publicznej służby zdrowia, jak i ich rodziny. Korupcja w ochronie zdrowia to problem, nad którym nie można przejść obojętnie, to patologia, którą należy napiętnować i zwalczać.

Szanowni Państwo, leczenie w szpitalu i przychodni osób ubezpieczonych jest zazwyczaj finansowane w całości przez Narodowy Fundusz Zdrowia i nie wymaga jakichkolwiek dopłat czy prezentów.

Przedstawiony Poradnik ma za zadanie przybliżyć Państwu, czym jest korupcja w ochronie zdrowia oraz w jakie środki ochrony prawo wyposaża Pacjenta przy zetknięciu z sytuacjami noszącymi znamiona korupcji. Poprzez wskazanie przykładowych sytuacji opisujących zjawisko korupcji Poradnik określa, co należy zrobić i do kogo się udać, aby móc skutecznie walczyć z korupcją.

Celem Poradnika jest również uświadomienie, iż korupcja jest przestępstwem ściganym z urzędu, za które grozi odpowiedzialność karna. Z korupcją można i trzeba walczyć, zaś w walce z sytuacjami noszącymi znamiona korupcji Pacjent nie jest sam, wiele jednak zależy właśnie od niego samego i od tego, czy nie będzie obojętny i przełamie znowę milczenia „wręczający łapówkę może uniknąć odpowiedzialności karnej, jeśli powiadomi organa ścigania zanim te same się o tym fakcie dowiedzą”.

W dalszej części informatora znajdziecie Państwo więcej praktycznych wskazówek w jaki sposób można podziękować personelowi medycznemu za opiekę i pomoc w trudnych chwilach swojej choroby lub leczenia kogoś bliskiego.

Dyrektor
DZIAŁ OCHRONY PACJENTA
SPWZOZ w Bydgoszczy
dr n. med. Andrzej Lewandowski

CZYM JEST KORUPCJA?

W rozumieniu ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym korupcją jest obiecywanie, proponowanie, wręczanie, żądanie, przyjmowanie przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakiegokolwiek nienależnej korzyści majątkowej, osobistej lub innej, dla niej samej lub jakiegokolwiek innej osoby, lub przyjmowanie propozycji lub obietnicy takich korzyści w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu funkcji publicznej lub w toku działalności gospodarczej.

Warto też sobie wreszcie uświadomić, że korupcja w ochronie zdrowia pociąga za sobą bardzo znaczące straty finansowe. W pierwszej kolejności musimy sobie odpowiedzieć na pytanie, czy chcemy płacić za coś, za co już tak naprawdę zapłaciliśmy, płacąc składki na ubezpieczenie zdrowotne, jak również, czy chcemy, jako społeczeństwo, finansować nienależne świadczenia, zasiłki i renty uzyskane za pomocą „łapówki”.

W życiu codziennym korupcja to oferowanie korzyści majątkowych w zamian za „załatwienie” określonej sprawy, jak również wykorzystanie stanowiska służbowego do uzyskania prywatnych korzyści majątkowych, natomiast oszustwo to celowe wprowadzenie innej osoby w błąd (lub nie wyprowadzanie jej z błędu) i następnie wykorzystanie tego do osiągnięcia korzyści majątkowej.

Kategorie działań korupcyjnych

- łapownictwo to otrzymanie korzyści majątkowej lub osobistej lub żądanie takiej korzyści za wykonanie usługi medycznej,
- płatna protekcja to powołanie się na wpływy w SP WZOZ MSWiA w Bydgoszczy i podjęcie się pośrednictwa w załatwieniu lub przyspieszeniu sprawy w zamian za korzyść majątkową lub osobistą,

GDZIE MOŻEMY SIĘ NATKNAĆ NA DZIAŁANIA KORUPCYJNE?

W ochronie zdrowia zjawisko korupcji może pojawić się potencjalnie w wielu obszarach, w tym może mieć miejsce w kontaktach Pacjentów, bądź członków ich rodzin z pracownikami ochrony zdrowia - lekarzami, pielęgniarkami, położnymi i innymi osobami pracującymi w zakładach opieki zdrowotnej.

Szczególnie trudne do wyeliminowania jest zjawisko, kiedy pod pozorem wyrazów wdzięczności dochodzi do wręczania przez Pacjentów wartościowych prezentów. To nic innego jak jedna z form korupcji i nie należy jej traktować jako „zwyczajowo” przyjętej formy wyrażenia podziękowania lub grzeczności.

Wśród Pacjentów i członków ich rodzin powszechne jest przekonanie, że lekarzowi lub pielęgniarce/ położnej „należy coś dać”. Wręczenie korzyści majątkowej ma zagwarantować lepszą jakość i profesjonalizm udzielanego świadczenia opieki zdrowotnej, dołożenie troski i staranności - mówiąc wprost - ma zapewnić przychylność i lepsze traktowanie ze strony pracowników służby zdrowia.

PRZYKŁADY POPEŁNIANIA PRZESTĘPSTWA ŁAPOWNICTWA

- lekarz żąda od Pacjenta opłaty (lub innych nienależnych korzyści majątkowych) za udzielenie świadczenia opieki zdrowotnej, skierowania na badania diagnostyczne lub wysokospecjalistyczne;
- Pacjent wręcza nienależne korzyści majątkowe (np. pieniądze) ordynatorowi oddziału szpitalnego za obietnicę wykonania operacji lub zabiegu przez konkretnego lekarza specjalistę;
- Pacjent lub członkowie jego rodziny wręczają pielęgniarce/ położnej przed zakończeniem leczenia i wypisem ze szpitala nienależne korzyści majątkowe (łapówkę, prezenty) za „bardziej troskliwą i staranną” opiekę;
- Pacjent wręcza lekarzowi łapówkę za obietnicę przyspieszenia terminu udzielenia specjalistycznego świadczenia opieki zdrowotnej, które nie było uzasadnione względami medycznymi;
- Pacjent wręcza pracownikowi administracji łapówkę za obietnicę szybszego wydania żądanych przez niego dokumentów;
- wymaganie płatnej wizyty Pacjenta w prywatnym gabinecie lekarskim przed przyjęciem na oddział jako warunek przyjęcia;
- lekarz za łapówkę (lub inne korzyści majątkowe) wypisuje recepty na leki (w tym na leki refundowane ze środków publicznych) dla „nieprawdziwych” osób, często fałszując przy tym dokumentację medyczną innych pacjentów.

CO POWINIEN ZROBIĆ PACJENT

- NIE DAWAĆ
- NIE PROPONOWAĆ
- REAGOWAĆ

Należy pamiętać, że znakomita większość pracowników ochrony zdrowia to wspaniali, troskliwi, doskonale wykształceni fachowcy, którzy z najwyższą starannością i najlepszą wiedzą udzielają nam świadczeń opieki zdrowotnej i mamy do nich pełne zaufanie.

Jeśli jednak zdarzy się sytuacja, w której ktoś sugeruje (lub wręcz żąda od Ciebie) wniesienia opłaty lub innych korzyści majątkowych za udzielenie świadczenia opieki zdrowotnej finansowanego ze środków publicznych (w ramach ubezpieczenia zdrowotnego lub finansowanych z budżetu państwa), to nie przyjmuj tej propozycji.

Proponując wręczenie łapówki, musisz liczyć się z tym, że Twoje działanie może zostać zgłoszone przez osobę, którą próbowałeś skorumpować (np. lekarza, pielęgniarkę lub położną). Wtedy to Ty będziesz sprawcą przestępstwa i poniesiesz karę. Pamiętaj, że osoby te również mają obowiązek zgłoszenia wszelkich przypadków skierowania do niech propozycji korupcyjnych przez pacjentów lub inne osoby.

GDZIE ZGŁOSIĆ PRZYPADEK ZAISTNIENIA KORUPCJI?

- Dyrektor SP WZOZ MSWiA w Bydgoszczy
- Pełnomocnik ds. zadań związanych z przeciwdziałaniem korupcji
- Rzecznik praw pacjenta
- Policja i prokuratura
- Samorządy zawodowe lekarzy i pielęgniarek i położnych

PERSONEL NASZEGO SZPITALA NIE OCZEKUJE DOWODÓW WDZIĘCZNOŚCI ZA WYKONANE USŁUGI MEDYCZNE

Natomiast jeśli Pacjent lub jego rodzina chce wyrazić swoją wdzięczność, może to zrobić jedynie po zakończeniu leczenia i wypisie ze szpitala np. w formie:

- podziękowania pisemnego,
- podziękowanie w mediach,
- wręczenie personelowi np. kwiatów, słodczy.

Przypominamy, że próby przekazania pieniędzy personelowi medycznemu za opiekę podczas pobytu w szpitalu są korupcją podlegającą karze. Wywołują trudne i stresujące dla personelu sytuacje. Korupcja czy jej podejrzenie może położyć się cieniem na opinii pracownika, nastręczyć mu wiele problemów i zaszkodzić wizerunkowi całego zespołu.